

Иван Вазов

„Горко на победените!“

Vae victis!
Brennus¹

Горко на победените! – закон жесток
от векове жестоки осветен!
Горко на победените! – възглас висок
на тържествующ меч въз меч строшен.

Към падналий бъди безжалостно суров,
към беззащитния бъди немилостив,
и полуживий враг добий го с удар нов!
Горко на победените! Вик страшен, див!

Не! Българският син на този вик е глух!
В венеца лавров свой тоз срам не ще вплете.
Велик по доброта, велик по меч и дух,
не може до мъсти, не може – и да ще!

В борбата гневен лъв, извън борбата мек
и кротък, кат дете, не си ли, роде мой,
на висша красота пример за нашия век?
О, нека друг да е във зверствата герой!²

Не! Сърби ний не сме! Далечно сме от тях,
кат херувим от бяс, като небе от ад!
Врага си бийм, кат враг, но проснат ли е в прах,
ний в него виждаме пак человек и брат!

Наследство ли е туй, нагон или завет –
великодушъето е наша слабост, мощ.
На тигър от кръвта в кръвта ни няма след
и тигру да простим готови ний сме йощ!

О, Боже, извор жив на милост и любов,
ти сам в душата ни тез чувства закова.
О, не, ний не мъстим, въпреки страшний зов,
не можем – и да щем, не можеме това!

Януари 1916 г.

1. Brennus е галски вожд, превзел Рим през 390 г. пр.н.е.

КРАЙ

-
2. Г-н Гр. В., завърнал се наскоро от Македония, ми пише следното: „Позволявам си да ви пратя една снимка от Скопие, дето се видят част от избитите българи – селски първенци, които сърбите в бягството си към Шар, бяха изоставили по шосето. Вгледайте се добре – и ще видите въжетата около вратовете. Почти всички са били вързани и така зверски мушкани с ножове, щото нямам сила да ви окачествявам страховитата гледка, която представляваха нашите мъченици. Подобни ужаси са вършени хиляди и хиляди! Снимката запазете за вас...“

Източник: Словото

Набиране: Калина Григорова и Мартин Митов, октомври-декември 1999

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4913>]